

Fremsendes som fælles henvendelse fra
**Samsø Energiakademi og
Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi.**

Fælles for de to centre er, at de er beliggende i områder med 100 % vedvarende energiforsyning. Selvforsyningen er sket med bred folkelig opbakning og lokalt ejerskab, og det har begge organisationer aktivt bidraget til. Endvidere arbejder de begge med udvikling, uddannelse og information om vedvarende energisystemer, energibesparelser og bæredygtig udvikling.

100 % lokal vedvarende energi forsyning betyder, at centrene nyder stor opmærksomhed, som konkret viser sig ved mange tusinde besøg årligt samt synlighed i medierne og på internettet. Centrene og deres lokalområder kan betragtes som laboratorier for viden og erfaringer, både når det gælder reduktion af CO₂ og omstillingen til vedvarende energi.

Besøg, telefon og emails

I kraft af de seneste års stærkt voksende interesse for selvforsyning, energibesparelser og vedvarende energi, herunder ikke mindst tilskyndet af den opmærksomhed, som COP 15 har skabt for CO₂-neutrale energiformer, får de to centre nu så mange henvendelser fra enkeltpersoner, myndigheder, medierne, foreninger og erhvervslivet, at man har helt utilstrækkelig kapacitet til at imødekomme henvendelserne på en professionelt tilfredsstillende måde. Henvendelserne sker personligt, telefonisk og pr. email.

Hvem henvender sig?

De to centre modtager mange henvendelser fra mindre og mellemstore virksomheder samt fra kommunale myndigheder og offentlige institutioner. Her forventes det, at vore centre kan støtte disse virksomheder og offentlige instanser med at udarbejde brugbare modeller, der ofte selv på kort sigt kan anvendes til forbedring af virksomhedens og kommunens dagligdag, produktudvikling og effektivitet.

- I udviklingen og markedsføringen af produktideer har de mindre og mellemstore virksomheder behov for en uvildig, let tilgængelig og kvalificeret dialogpartner. De pågældende virksomheder udgør på den ene side vækstlaget for nye bæredygtige produkter, men mangler ofte egne udviklingsingeniører samt faciliteter til afprøvning og demonstration af deres produkter. Virksomhederne arbejder samtidig inden for snævre budgetrammer.
- De to centre modtager endvidere henvendelser fra kommunale og offentlige instanser, som af det politiske system er pålagt at skulle opfylde bestemte CO₂-mål. Man ønsker oplysninger om tekniske muligheder, borgerinddragelse, kommunikationsform, hands-on erfaringer og lokal organisering, som fører til 100 % forsyning med vedvarende energi. Samtidig ønsker kommunerne ofte hjælp til at udarbejde konkrete planer og beregninger.

Foruden de nævnte målgrupper modtager begge centrene flere gange om ugen henvendelser fra danske og udenlandske medier og forskere, som ønsker informationer både om konkrete energiløsninger og især, hvorledes man har skabt 100 % lokale VE-samfund. Under mediernes og forskernes besøg forventer man, at der kan afsættes tid til interviews og TV- og radiooptagelser,

arrangeres besøg på forskellige energianlæg i kommunen samt hos forsyningsselskaber og borgere, der er parate til at udtale sig til medierne. Begge centre får dermed en rolle som uvildige og uafhængige instanser, der formidler autentiske informationer, der kan bruges i artikler, TV indslag og videnskabelige cases. Den lokale historie om dansk energiuudvikling er unik og giver medierne og forskerne, hvad de primært ønsker, som er en realistisk fuldskala model, der tydeligt viser resultatet af en lang energipolitisk indsats. Den historie er centrene - i mange variationer - leveringsdygtig i. Set med samfundsøkonomiske briller er det markedsføring af Danmark, danske produkter og kompetencer. Medie- og forskerkontakterne er vigtige og konstruktive, men forbedrer desværre ikke de to centres økonomiske grundlag.

Begge centre er åbne for offentligheden. Nordisk Folkecenter vil i 2009 modtage 8.000 besøgene og Samsø Energiakademi 6.500 besøgene af grupper, virksomheder og enkeltpersoner. Tilførsel af flere ressourcer til vore centre vil skabe øget aktivitet og bedre faciliteter til gavn for borgere, der henvender sig for at få viden, inspiration og dialog. Der skabes omsætning i virksomhederne, når der laves kampagner og informationsarbejde, som får borgerne til at investere betydelige midler i energianlæg, energibesparelser i boligerne og anskaffelse af energieffektive produkter herunder til transport.

Endelig er der henvendelserne fra udlandet, hvor 100 % lokal selvforsyning betragtes som noget usædvanligt. Henvendelserne resulterer dels i besøg, dels invitationer til at lave præsentationer i udlandet. Det giver mulighed for at pointere, at vi i Danmark yder en international indsats, når vi kan fremvise konkrete løsninger på, hvorledes konventionelle energiformer kan erstattes af vedvarende energi til forsyning af både el og varme. Opfyldelsen af udlandskontakterne kan ikke gøres omkostningsdækket. De er samtidig tidskrævende på grund af vore organisationers beliggenhed i udkantsområder.

Internettets betydning

Internettet vokser konstant i betydning. Når man søger på *Google* under søgeord som "*vedvarende energi*", "*energibesparelser*" og "*Renewable Energy Denmark*" finder man Samsø Energiakademi og Folkecenteret blandt de ti mest besøgte danske energi websteder - i øvrigt langt foran store organisationer, universiteter og virksomheder. Vore centre har på deres respektive web-adresser dagligt hver 3.000 til 4.000 unikke besøg, hvilket i sig selv fører til mange henvendelser. Med de ressourcer, der er til rådighed, er det ikke muligt at besvare henvendelserne fagligt tilfredsstillende. Mange af henvendelserne kunne føre til øget omsætning og jobskabelse i erhvervslivet, men mulighederne for at udnytte potentialet i vore institutioner er betinget af, at der findes en driftsøkonomi for de nødvendige faciliteter og personale, der tager sig af henvendelserne.

Demonstration og udvikling

På og nær ved centrene findes i forskellige kombinationer allerede konventionelle vindmøller, havmøller, husstandsmøller, bioenergianlæg, geotermi, varmepumper, elbiler, integrerede anlæg med sol, vind og biomassekraftvarme, solceller og solfangere, bølgeenergianlæg, elektrolyseanlæg, brintbiler og brinttankanlæg. Dertil kommer energibesparende teknologier og forskellige typer lavenergihuse. Til forsøg og udvikling samt til demonstration vil kombinationer af disse nøgleteknologier være centrale elementer på det enkelte forbrugssted og i et samlet bæredygtigt energisystem.

Med disse faciliteter som den konkrete baggrund vil ingeniører og informationsmedarbejdere på de to centre overfor virksomheder, myndigheder og de flere tusinde besøgende fra ind- og udland kunne fremvise nye teknologier og udføre testning for virksomhederne i tæt samarbejde med relevante institutter. Der er allerede en samarbejdsaftale med Aalborg Universitet og aftaler med udenlandske institutter, som åbner op for interaktion med virksomhederne. Dermed

kan vore centre medvirke til at øge efterspørgslen efter både energivenlige produkter og effektive systemløsninger. Det vil reducere CO₂-udledningen, skabe arbejdspladser og skaffe borgere og erhvervslivet billig og bæredygtig energi.

Eftersom energiforbruget i boliger og erhvervsbyggeri udgør mere end 40% af det samlede danske energiforbrug, vil som en supplerende aktivitet etablering af op-daterede lavenergi demonstrations huse på vore centre være effektive værktøjer og konkrete referencer for formidling og læring overfor vore talrige kontakter blandt bygherrer, arkitekter og byggevirksomheder, både når det gælder nybyggeri og en indsats overfor de energimæssigt dårligste bygninger.

Hvad vil en øget bevilling betyde?

1) Dansk eksport af vedvarende energi produkter:

Centrenes internationale netværk kan bidrage som bindeled mellem på den ene side danske producenter af "green-tech" udstyr - såvel teknologi som rådgivning - og på den anden side potentielle udenlandske aftagere af disse produkter, hvorved der kan skabes danske arbejdspladser og eksportindtægter.

2) Teknologioverførsel til Danmark:

Centrenes internationale arbejde kan være med til at overføre viden om ny vedvarende energi teknologi fra udlandet til danske producenter af vedvarende energi produkter.

3) Markedsføring af Danmarks pionerrolle:

Man kan fastholde og udbygge den viden, der hver dag deles med de kontakter, der dels besøger centrene, og dels får oplæg fra repræsentanter fra centrene rundt omkring i Danmark, i EU og i det internationale samfund. Dermed fastholdes opmærksomheden på Danmarks rolle som pioner på energi- og miljøområdet.

4) Støtte til mindre og mellemstore virksomheder:

Med professional bemanding af testanlæg og laboratorier på vore centre vil mindre og mellemstore virksomheder kunne hente konkret konstruktionsviden, få foretaget afprøvning og få en uvildig dialogpartner, der gennem sit netværk også kan skaffe danske og udenlandske samarbejdspartnere og informationer om standarder, myndighedsforhold, markedsmuligheder mv. Der er her tale om virksomheder, der ofte udgør vækstgrundlaget for nye produkter.

5) Arbejdspladser gennem danske vedvarende energi projekter:

Der skabes arbejdspladser, når de to centre medvirker til udvikling af vindmølleprojekter og private installationer af energianlæg med solvarme, varmepumper, fremtidens integrerede og kombinerede systemløsninger og energibesparelser.

6) Støtte til planlægning for CO₂-neutralitet:

- a. Erhvervslivet, kommunerne og institutioner får lettere ved at nå deres CO₂-mål når man forbedrer kendskabet til tekniske muligheder og lokal organisering, som fører til 100 % forsyning med vedvarende energi.
- b. Den almindelige forbruger kan få uvildig vejledning og råd om hvilken vej, man skal gå for at blive CO₂-neutral, ved at investere i energianlæg, energibesparelser i boligerne og anskaffelse af energieffektive produkter herunder til transport.

7) Katalysere lokalt engagement for bæredygtig udvikling:

Skabe selvbevidsthed på miljøområdet og derved en intens og målrettet indsats. Med hjælp fra medier, kampagner og lokale møder opnås en aktiv og engageret bevægelse, som bliver til motiveret og målrettet handling. Det lokale engagement er drivkraft i bæredygtig energiudvikling og medfølgende erhvervsudvikling.

8) Støtte til forskning og uddannelse:

Feltstudier og master opgaver kan udføres på de to centre med adgang til faktiske og realistiske tal fra 100 % lokal selvforsyning med vedvarende energi. Det vil kunne fastholde opmærksomheden og styrke det samarbejde, der allerede er på vej mellem de to centre og de teknisk faglige institutioner i Danmark, ingeniørhøjskolerne, arkitektskolerne, universiteterne samt virksomheder, kommuner og interessegrupper. Der er behov for at se og få adgang til energianlæg og systemløsninger i fuld skala indenfor de fysiske faciliteter, laboratorier, testanlæg, bygninger og rammer, som de to centre tilbyder såvel som de mange slags individuelle og kollektive vedvarende energiformer i deres lokalområde.

Forslag til budget

Begge organisationer befinder sig i udkantsområder. For at kunne rekruttere kvalificeret og motiveret arbejdskraft er en mindst femårig bevilling påkrævet, da de nødvendige medarbejdere må forventes at skulle skifte bopæl, med hvad det indebærer for ægtefælles arbejde og børns skolegang.

Oplæg til budget: 5 mio. kr. pr. center pr. år i fem år. Centrene vil gerne deltage i en afklaring af en økonomisk model og fremlægge mere detaljerede oplysninger om drift og opgaver.

Samsø og Hurup Thy, 26. november 2009

Faktabox:

	Samsø Energiakademi	Nordisk Folkecenter
Kommune med 100 % VE forsyning	4.000 indbyggere	46.500 indbyggere
Antal ansatte	3 fuldtids- og 7 deltidsansatte	3 fuldtids, 5 deltidsansatte
Omsætning 2008	3,1 mio. kr.	4,3 mio. kr. (heraf 1½ års projekt på 1,8 mio. kr.)
Antal besøg årligt	6.500	8.000
Internet unikke besøg dagligt	3 - 4.000	3 - 4.000
Mediedækning	Markedsføringsværdi i 2008 af artikler og TV indslag beregnet til 20 millioner kr. Kilde: Visit Denmark/Århus	I 2008 blev der på Folkecenteret foretaget film- og TV-optagelser fra Canada (60 min.), Kina (40 min.) og Tyskland (100 min.)
Teknisk/organisatoriske projekter og erfaringer	Havmøller, solceller, solvarme, fjernvarme med biobrændsler	Husstandsvindmøller, solceller bølgeenergi afprøvning, integrerede systemer, gårdbiogas, afdelinger i Mali og Uganda

Årlig omsætning, Samsø Energiakademi, 2001 - 2011 i mio. kr.

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
-	-	-	-	-	1,8	3,7	3,1	?	?	?

Årlig omsætning, Folkecenteret, 2001 - 2011 i mio. kr.

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
11,3	6,4	3,5	1,1	2,5	2,5	2,6	4,3	(4,3)	(2,8)	?